

Tiltaksplan for fosterhjemsrekruttering

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 26. juni 2023

Formålet med planen er å rekruttere flere fosterhjem. Den skal bidra til at flere hjem i fosterhjemsbanken møter behovene til barn i kø samt bidra til færre brudd i eksisterende fosterhjem og til at flere fosterhjem er positive til et nytt fosterhjemsoppdrag. Tiltakene handler om å legge til rette for bedre kapasitetsutnyttelse innenfor eksisterende ressurser, prioriteringer og arbeidsformer.

Innsatsområde 1:

Mer samhandling mellom Bufetat og kommunen ved rekruttering og valg av fosterhjem

Tiltak 1: Bufdir utvikler en mer utdypende mal for henvisninger fra kommunene

Bufetat skal:

- Utvikle en ny standardmal for kommunenes henvisning til Bufetat om bistand til å skaffe fosterhjem, basert på kunnskapsmodellen *Barns behov i sentrum*. Arbeidet må skje i samarbeid med kommunene.

Hensikt:

- Sørge for at henvisningen fra kommunene gir grundigere informasjon om barnets behov og situasjon, og dermed et bedre grunnlag for Bufetat til å vurdere potensielle fosterhjem som kan være egnet med rett hjelp og støtte.

Tiltak 2: Bufetat gir kommunen veiledning om hvilken hjelp og støtte fosterhjemmet bør få

Bufetat skal:

- Ved formidling av fosterhjem til kommunen legge ved en skriftlig veiledning om hvilke rammer og oppfølging fosterhjemmet trenger for å kunne mestre fosterhjemsoppdraget for det barnet det gjelder.

Hensikt:

- Bidra til økt bruk av tilgjengelige fosterhjem, ved at fosterhjem blir tilpasset barnets behov ut fra Bufetats kjennskap til fosterhjemmets forutsetninger og kommunenes henvisning med informasjon om barnets behov.

Tiltak 3: Bufetat inviterer til et dialogmøte mellom kommunen og Bufetat om valg av fosterhjem

Bufetat skal:

- Invitere til et dialogmøte med kommunen for å drøfte valg av fosterhjem i den enkelte sak.

Hensikt:

- Avklare hvilket fosterhjem som skal benyttes, diskutere oppfølgingsbehov, eventuelt videre samarbeid, eller om Bufetat bør tilby et annet fosterhjem. Kommunen avgjør om fosterhjemmet kan godkjennes, og hvorvidt et dialogmøte er hensiktsmessig.

Tiltak 4: Bufetat legger til rette for dialog mellom Bufetat og kommunene om generelle rammevilkår for fosterhjem

Bufetat skal:

- Etablere en dialog med kommunene om hvilke faglige og økonomiske rammevilkår som bør gjelde for fosterhjem generelt, med utgangspunkt i nasjonale anbefalinger.

Hensikt:

Sørge for at potensielle fosterforeldre og kommunene har et felles kunnskapsgrunnlag når faglig og økonomisk støtte fra kommunene skal fastsettes for nye oppdrag.

Innsatsområde 2:

Styrke Bufetats opplæringsrolle i oppfølgingen av fosterhjem i særlige tilfeller

Tiltak 5: Bufetat tilbyr, i særlige tilfeller, stedlig og individuelt tilpasset opplæring av fosterhjemmet etter at barnet har flyttet inn

Bufetat skal:

- Sørge for at deler av opplæringen som fosterforeldre bør eller kan gjennomgå, skjer etter barnet flytter inn.

Hensikt:

- Bidra til økt trygghet og tilgjengelighet til faglige ressurser for fosterforeldrene i oppstartsfasen av fosterhjemsoppdraget.

Tiltak 6: Bufetat tilbyr spesialiserte opplæringsmoduler

Bufetat skal:

- Etablere spesialiserte opplæringsmoduler i arbeidet med utviklingen av nytt opplæringsprogram, rettet mot spesifikke målgrupper som det er krevende å rekruttere fosterhjem til, og der faren for brudd er størst.

Hensikt:

- Øke tryggheten og motivasjonen hos potensielle fosterforeldre til å påta seg oppdrag som krever mye av dem, og samtidig redusere risikoen for brudd.

Tiltak 7: Bufdir tilrettelegger for økt bruk av avlastningstiltak for fosterhjem

Bufetat skal:

- Informere om aktuelle avlastningstiltak, herunder adgangen til å benytte besøkshjem og andre døgnbaserte tiltak i kombinasjon med fosterhjemstiltak, samt tilrettelegge for at ledig kapasitet innenfor egne tiltak stilles til disposisjon for kommunene til dette formålet.

Hensikt:

- Gi fosterforeldre og fosterbarn som ønsker det pauser fra hverandre, og gi en mulighet til å bruke besøkshjem som et tiltak hvis vanskelige situasjoner skulle oppstå.

Tiltak 8: Bufetat etablerer døgnbemannede hjelpetelefoner

Bufetat skal:

- Etablere ordninger for døgnbemannede hjelpetelefoner for fosterhjem, eventuelt i samarbeid med kommunene.

Hensikt:

- Gi fosterhjemmenes økt trygghet, forutsigbarhet og bedre tilgjengelighet til fagpersoner med rett kompetanse.

Tiltak 9: Bufetat åpner for å gi fosterhjem tilgang til statlige hjelpetiltak

Bufetat skal:

- Legge til rette for at statlige, spesialiserte hjelpetiltak gjøres tilgjengelig for fosterhjem..

Hensikt:

- Bidra til at fosterhjem med store utfordringer klarer å stå i oppdraget.

Tiltak 10: Økt bruk av spesialiserte fosterhjem

Bufetat skal:

- Tilby flere spesialiserte fosterhjem.

Hensikt:

- Bidra til at flere barn i målgruppen for spesialiserte fosterhjem får et hjem raskere.

Innsatsområde 3:

Utvide bruk av metoder for å involvere familie og nettverk

Tiltak 11: Bufetat skal bidra til rekruttering av flere familie- og nettverkshjem

Bufetat skal:

- Målrette sin bruk av familieråd mot kommuner med potensiale for å øke bruken familie- og nettverkshjem.

Hensikt:

- Sørge for at flere familie- og nettverkshjem rekrutteres i kommuner som ligger under gjennomsnittet for rekruttering av slike hjem.

Tiltak 12: Bufetat bistår i bruk av familieråd tidlig i en undersøkelsesprosess

Bufetat skal:

- Motivere kommunene til å iverksette familieråd tidlig i et «barnevernforløp».

Hensikt:

- Jo tidligere kommunen får tilgang på informasjon om hvilke ressurser som finnes i slekt og nettverk, jo raskere vil overgangen til fosterhjem bli dersom fosterhjem er påkrevd.

Tiltak 13: Bufetat bistår i bruk av familieråd i saker der det er fare for brudd i fosterhjem

Bufetat skal:

- Bistå kommuner med å gjennomføre familieråd ved høy risiko for brudd i fosterhjem, dersom barnevernstjenesten ønsker det og Bufetat har tilgjengelig kapasitet.

Hensikt:

- Involvere aktørene saken gjelder og andre viktige personer i barnets liv for å undersøke om det kan gjøres grep for å forhindre flytting eller legge til rette for flytting til et nytt hjem i barnets familie og nettverk.

Innsatsområde 4:

Forbedre Bufdirs styring og tilrettelegging av fosterhjemsarbeidet

Tiltak 14: Bufdir utarbeider en serviceerklæring for alle som melder interesse for et fosterhjemsoppdrag til Bufetat.

Bufdir skal:

- Lage et tydeligere løp for hvordan familier som ønsker å bli fosterhjem, vil bli fulgt opp fra de melder interesse til de blir klargjort som fosterhjem.

Hensikt:

- Unngå at familier faller fra fordi de føler at de ikke får rask nok eller tilstrekkelig relevant respons fra Bufetat.

Tiltak 15: Bufdir tydeliggjør informasjon om hvem som kan bli fosterfamilie

Bufdir skal:

- Tydeliggjøre for publikum og kommuner hva som er absolutte krav for å bli et fosterhjem, og hvilke vilkår som er gjenstand for en skjønnsmessig vurdering.

Hensikt:

- Unngå at noen som kan tenke seg å bli fosterforeldre, føler seg diskvalifisert på feil grunnlag, eksempelvis fordi de tror de tjener for lite eller har for liten bolig.

Tiltak 16: Bufdir differensierer sine rekrutteringskampanjer for mer treffsikker rekruttering

Bufdir skal:

- Innrette noen av rekrutteringskampanjene tydeligere etter barnas behov.

Hensikt:

- Bidra til bedre samsvar mellom rekruttering og behov, samt bidra til økt interesse for fosterhjemsoppdrag blant grupper i befolkningen med særlig interesse og forutsetninger for å bidra overfor barn som trenger noe ekstra.

Tiltak 17: Bufdir utvikler hensiktsmessig statistikk over barn som venter på fosterhjem

Bufdir skal:

- Ha nok informasjon om barna som venter på fosterhjem til at treffsikre tiltak kan settes i verk for å få barna ut av køen og inn i et tilpasset fosterhjem.

Hensikt:

- Sørge for at Bufdir og Bufetat har tilstrekkelig kunnskap om barna som venter på fosterhjem til å kunne sette i verk tiltak på sentralt, strategisk nivå og på regionalt nivå (fosterhjemstjenestene).

Tiltak 18: Bufdir sprer kunnskap om kommunesamarbeid om fosterhjemsrekruttering og oppfølging

Bufdir skal:

- Registrere og spre kunnskap om regionale kommunesamarbeid om fosterhjem.

Hensikt:

- Legge til rette for bedre samarbeid mellom læringsnettverkene og Bufetat, og gjennom kunnskapsoverføring motivere til etablering av flere kommunesamarbeid om fosterhjem.

Tiltak 19: Bufetat fasiliterer nettverksbygging mellom fosterforeldre

Bufetat skal:

- Legge til rette for at det arrangeres samlinger (fagdager el.l.) for fosterforeldre, og fasilitere nettverksgrupper mellom fosterfamilier.

Hensikt:

- Bidra til informasjonsutveksling og nettverksbygging mellom fosterforeldre, og samtidig skape en fellesskapsfølelse rundt det viktige samfunnsoppdraget det er å være fosterhjem.